

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 08 grudnia 2016 roku

ZEW.422.49.2016.ES

Pan
Prof. dr hab. Piotr Gliński
I Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister Kultury i Dziedzictwa
Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

uprzejmie informuję, że do Rzecznika Praw Dziecka zwracają się rodzice uczniów szkół muzycznych, zaniepokojeni planowanymi zmianami w ramach reformy systemu oświaty przygotowywanej przez Ministra Edukacji Narodowej.

W uzasadnieniu do projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe – w odniesieniu do szkół prowadzonych przez ministrów, których uczniowie jednocześnie realizują obowiązek szkolny lub obowiązek nauki – na str. 8 wskazano: *przekształcane są w analogiczny sposób, jak szkoły prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego*¹.

Tymczasem z projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie typów szkół artystycznych publicznych i niepublicznych² wynika, że szkoły muzyczne zachowają dotychczasową strukturę (czyli: 6-letnia szkoła I stopnia i 6-letnia szkoła II stopnia). Powyższe stało się powodem zaniepokojenia rodziców i formułowania przez nich licznych pytań kierowanych do Rzecznika Praw Dziecka. Dotyczą one przede wszystkim kontynuacji edukacji muzycznej po ukończeniu ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, ale też edukacji ogólnokształcącej (siódma i ósma klasa) – w przypadku dzieci, które nie będą uczęszczały do szkoły muzycznej wyższego stopnia.

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12289957/12379155/12379156/dokument244662.pdf>

² <http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12289958/12379225/12379226/dokument253158.pdf>

Rodzice uczniów obecnie uczęszczających do ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia, które nie funkcjonują w zespołach szkół podnoszą, że ich dzieci mają możliwość kontynuacji edukacji muzycznej, ale poza systemem ogólnokształcącym – w tzw. szkołach popołudniowych, zajmujących się wyłącznie kształceniem artystycznym (często – prywatnych, a więc dostępnych tylko dla dzieci z zamożniejszych rodzin). Tak jest np. w przypadku Zespołu Szkół Muzycznych I stopnia w Warszawie przy ul. Kawęczyńskiej, czy Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I stopnia, wchodzącej w skład Zespołu Szkół Nr 74 oraz Szkół w Krakowie. Szkoły te nie posiadają wyższego stopnia organizacji, nie są więc w stanie zapewnić dalszego rozwoju artystycznego w środowisku znanym dzieciom. Rodzice obawiają się, że edukacja muzyczna ich dzieci zakończy się na poziomie podstawowym, a ponadto będą one zmuszone do zmiany szkoły i ukończenia dwóch ostatnich klas ogólnodostępnej szkoły podstawowej w placówce rejonowej, w nowym, skonsolidowanym i odmiennie funkcjonującym środowisku. Skarżący wskazują na naruszenie prawa dziecka do nauki w warunkach bezpiecznych i zapewniających dziecku harmonijny rozwój (także emocjonalny).

W lepszej sytuacji są uczniowie uczęszczający do zespołów ogólnokształcących szkół muzycznych, przy których dotychczas funkcjonowały gimnazja i licea – np. w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 1 przy ul. Miodowej czy w Zespole Państwowych Ogólnokształcących Szkół Muzycznych I i II stopnia nr 3 przy ul. Tyszkiewicza. Rodzice podnoszą, że po wprowadzeniu reformy uczniom tym zostanie zapewniona możliwość kontynuacji nauki na poziomie II stopnia kształcenia muzycznego, tj. w klasach siódmej i ósmej. Zniesiony zostanie egzamin rekrutacyjny, ale rozwiązanie to dotyczyć będzie tylko uczniów wskazanych placówek. Pozostali kandydaci będą musieli zdawać egzaminu (jeżeli będą wolne miejsca, a tych z pewnością będzie niewiele), gdyż uczniowie, nawet jeśli będą rezygnowali z dalszej nauki muzyki, będą chcieli pozostać w swojej szkole do momentu ukończenia ogólnokształcącej szkoły podstawowej. Dlatego wolne miejsca w ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia najprawdopodobniej pojawią się dopiero w trzeciej klasie (czyli po opuszczeniu przez uczniów 8 klasy szkoły podstawowej). Dla dzieci, które będą chciały rozpocząć naukę w tej szkole, oznacza to kolejną zmianę miejsca edukacji.

W obydwu wskazanych przypadkach – zgodnie z projektowanymi założeniami reformy – dzieci nie będą miały szansy ukończenia kształcenia na poziomie ósmej klasy szkoły podstawowej w jednej szkole.

Odnosząc się więc do zapisu zawartego w uzasadnieniu projektu ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo oświatowe, w którym wskazano, że w przypadku szkół prowadzonych przez ministrów, których uczniowie realizują obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, *przekształcane są w analogiczny sposób, jak szkoły prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego*, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 2 oraz 10a ust.1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (j.t. Dz. U. z 2015, poz. 2086), proszę Pana Premiera o zajęcie stanowiska w tej sprawie, w tym przedstawienie argumentacji przemawiającej za pozostawieniem dotychczasowej struktury szkół muzycznych oraz wyjaśnienie, czy wprowadzane zmiany nie ograniczą dostępu utalentowanych dzieci do edukacji muzycznej, a tym samym, czy obawy wspomnianej wyżej grupy rodziców są uzasadnione.

Jednocześnie podkreślam, że podstawowym kryterium w podejmowaniu decyzji dotyczących dzieci powinno być ich dobro. Nadrzędnym zaś celem – zapewnienie im dobrej edukacji na zasadach równych szans i w warunkach gwarantujących im harmonijny rozwój emocjonalny, bez narażania na dodatkowy stres.

Zaopiniowanie s. u. u. u.
Marek J. Mielny

Do wiadomości:

Pani Anna Zalewska Minister Edukacji Narodowej